

Eindexamen economie 1 havo 2002-I

Opgave 8

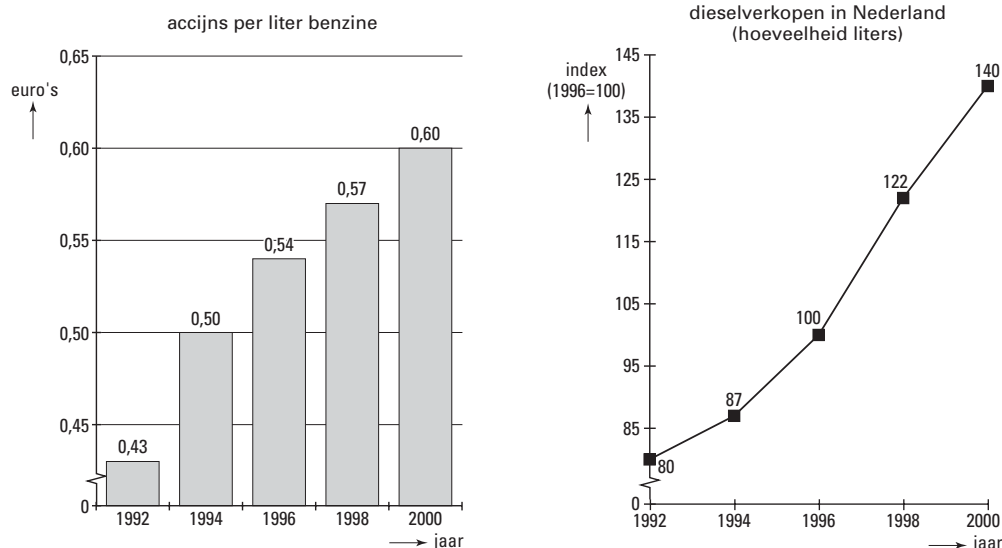
Opbrengst accijnzen steeds hoger

De Nederlandse overheid heft op diverse producten accijnzen. De tarieven worden regelmatig verhoogd. Sommige economen waarschuwen dat accijnzverhogingen ten koste kunnen gaan van overige overheidsinkomsten zoals vennootschapsbelasting en BTW. De overheid verdedigt het accijnzbeleid onder andere door te wijzen op het milieubelang. Met behulp van accijnzen kunnen immers de bestedingen worden beïnvloed. In dat verband wil de overheid het autogebruik beïnvloeden door het bezit van de auto goedkoper, maar het gebruik ervan juist duurder te maken.

tabel 2

opbrengst accijnzen (miljoenen euro's)	1992	2000
benzine	1.682	3.444
diesel	809	2.098
overige	1.927	2.580

figuur 2

Bij de overheidsinkomsten worden drie categorieën onderscheiden: directe belastingen, indirecte belastingen en niet-belastingmiddelen. Drie overheidsinkomsten zijn: accijnzen, vennootschapsbelasting en BTW.

- 2p 17 Geef voor deze overheidsinkomsten aan tot welke categorie ze behoren. Neem daartoe onderstaand schema over en zet kruisjes op de juiste plaatsen.

	directe belasting	indirecte belasting	niet-belastingmiddel
accijnzen			
vennootschapsbelasting			
BTW			

- 2p 18 Bereken hoeveel liter benzine in Nederland in 2000 is verkocht.
- 2p 19 Bereken hoeveel procent de verkochte hoeveelheid diesel in 2000 groter is dan in 1992.
- 2p 20 Hoe blijkt uit tabel 2 en figuur 2 samen dat de accijnzen *per liter diesel* in 2000 hoger is dan in 1992?

Eindexamen economie 1 havo 2002 - I

havovwo.nl

Als de overheid de accijns op een liter diesel verhoogt, kan dat tot gevolg hebben dat de overheid van de transportsector minder vennootschapsbelasting en minder BTW gaat ontvangen.

- 1p **21** Geef een verklaring voor de lagere ontvangst aan vennootschapsbelasting.
2p **22** Geef een verklaring voor de lagere ontvangst aan BTW.

Hieronder staan enkele belastingmaatregelen:

maatregel 1

verhogen motorrijtuigenbelasting en verhogen brandstofaccijns

maatregel 2

verlagen motorrijtuigenbelasting en verlagen brandstofaccijns

maatregel 3

verlagen motorrijtuigenbelasting en verhogen brandstofaccijns

maatregel 4

verhogen motorrijtuigenbelasting en verlagen brandstofaccijns

- 1p **23** Welke belastingmaatregel past in het beleid van de overheid om het autogebruik te beïnvloeden?